
Podróż krajowa przedsiębiorcy

MINI EBOOK

Ewelina Dulęba Kursy z księgowości

Podróż krajowa przedsiębiorcy

Wydatki związane z podróżą służbową przedsiębiorcy, zarówno zagraniczną jak i krajową mogą stanowić koszt uzyskania przychodów w działalności gospodarczej, pod warunkiem, że spełniają kryterium określone w art. 22 ust. 1 ustawy o PIT:

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23.

Nie można również zapomnieć, że koszt taki musi zostać właściwie udokumentowany.

Po stronie przedsiębiorcy leży zatem udowodnienie, że podróż ma związek z działalnością gospodarczą, np. jest związana z nawiązywaniem nowych kontaktów biznesowych, pozyskaniem klientów czy też zawarciem umów.

We wspomnianym art. 23 ust. 1 pkt 52 ustawy o PIT znajdziemy zapis, że nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących - w części przekraczającej wysokość diet przysługujących pracownikom, określoną w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra.

Przejdźmy zatem do aktów prawnych regulujących powyższą kwestię

Obowiązek wypłacania należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy wynika z art. 77⁵ § 1 Kodeksu pracy.

Natomiast zgodnie z art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy, wysokość oraz warunki wypłaty powyższych kosztów powinny zostać określone przez właściwego Ministra w drodze rozporządzenia.

Aktualnie obowiązującym rozporządzeniem określającym te obowiązki jest Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

Diety i wyżywienie

Przedsiębiorca odbywający podróż biznesową **nie rozliczy w kosztach podatkowych wydatków faktycznie poniesionych na wyżywienie**. Zaliczy jednak w koszty wartość diet z uwzględnieniem wskazanych już powyżej ograniczeń określonych w art. 23 ust. 1 pkt 52 ustawy o pdof.

Zgodnie z § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia:

*Dieta w czasie podróży krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia i wynosi **45 zł** za dobę podróży.*

Należność z tytułu diet oblicza się za czas od rozpoczęcia podróży krajowej (wyjazdu) do powrotu (przyjazdu) po wykonaniu zadania służbowego w następujący sposób:

- 1)** jeżeli podróż trwa nie dłużej niż dobę i wynosi:
 - a)** mniej niż 8 godzin - dieta nie przysługuje,
 - b)** od 8 do 12 godzin - przysługuje 50% diety,
 - c)** ponad 12 godzin - przysługuje dieta w pełnej wysokości;

- 2)** jeżeli podróż trwa dłużej niż dobę, za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę:
 - a)** do 8 godzin - przysługuje 50% diety,
 - b)** ponad 8 godzin - przysługuje dieta w pełnej wysokości.

Podstawa zapisu w KPIR

Zgodnie z § 13 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23.12.2019 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów:

Na udokumentowanie zapisów w księdze, dotyczących niektórych kosztów (wydatków), mogą być sporządzone dokumenty zaopatrzone w datę i podpisy osób, które bezpośrednio dokonały wydatków (dowody wewnętrzne), określające: przy zakupie - nazwę towaru oraz ilość, cenę jednostkową i wartość, a w innych przypadkach - przedmiot operacji gospodarczych i wysokość kosztu (wydatku).

Ust. 2 pkt 5 powyższego paragrafu wskazuje, że dowody te mogą dotyczyć:

kosztów diet i innych należności za czas podróży służbowej pracowników oraz wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących.

W ust. 3 ustawodawca wskazał natomiast, że:

Dowody wewnętrzne dotyczące rozliczenia kosztów podróży służbowych pracowników oraz wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących zawierają co najmniej następujące dane: imię i nazwisko, cel podróży, nazwę miejscowości docelowej, liczbę godzin i dni przebywania w podróży służbowej (data i godzina wyjazdu oraz powrotu), stawkę i wartość przysługujących diet.

Koszty noclegu, dojazdu i inne

W przypadku delegacji pracowniczych naliczany jest ryczałt za noclegi. Przedsiębiorca nie może jednak skorzystać z tego typu rozliczenia. W związku z tym, aby **wydatek za usługę noclegową** mógł stanowić koszt uzyskania przychodów, musi zostać odpowiednio udokumentowany - fakturą lub rachunkiem.

W ramach wyjazdu służbowego w kosztach podatkowych mogą zostać ujęte również **wydatki związane z dojazdem i powrotem**.

W sytuacji, gdy podróż odbywa się np. pociągiem, zasadniczo koszt powinien zostać udokumentowany fakturą, rachunkiem lub biletem, który w określonych sytuacjach również stanowi fakturę (§ 3 pkt 4

Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.10.2021 r. w sprawie wystawiania faktur).

Jeśli natomiast podróż przedsiębiorcy odbywa się samochodem, wysokość kosztu podatkowego zależna będzie od tego, czy samochód stanowi środek trwały, jest użytkowany na podstawie umowy najmu lub leasingu (100 % lub 75% wydatku będzie stanowiło kup) czy też jest to samochód prywatny właściciela (20% wydatku będzie stanowiło kup).

Należy oczywiście pamiętać o właściwym udokumentowaniu wydatków.

Do kosztów związanych z podróżą służbową można zakwalifikować zakupione **paliwo, opłaty za autostrady czy też bilety parkingowe.**

Przykład 1

Przedsiębiorca odbył podróż służbową krajową trwającą 11 godzin.

Podróż odbył prywatnym samochodem osobowym, w związku z czym poniósł wydatki na paliwo 400 zł. (podatnik nie jest czynnym podatnikiem podatku VAT).

Przedsiębiorcy przysługuje 50 % diety czyli 22,50 zł (45 zł x 50%).

W związku z poniesionym wydatkiem na paliwo, do kosztów uzyskania przychodów zaliczy kwotę 80 zł (400 zł x 20%).

Przykład 2

Przedsiębiorca mający siedzibę działalności w Kielcach odbył podróż służbową pociągiem na szkolenie branżowe do Warszawy. Pociąg

wyjechał z Kielc o 7.00. Przedsiębiorca wrócił następnego dnia, również pociągiem. Pociąg powrotny przyjechał do Kielc o godzinie 9.00. Podróż trwała zatem od 7.00 do 9.00 kolejnego dnia.

W związku z podróżą przedsiębiorca poniósł wydatki:

- *na zakup biletów na pociąg w kwocie 200 zł.*
- *na usługę noclegową w Warszawie w wysokości 300 zł - wydatek potwierdzony fakturą.*

Podróż przedsiębiorcy przekroczyła dobę - trwała 26 godzin. Przedsiębiorcy przysługuje dieta:

- za 1 dobę: 45 zł
- za niepełną rozpoczętą dobę: 22,50 zł (45 zł x 50%)

czyli razem 67,50 zł.

Dodatkowo w kosztach działalności ujęte zostaną wydatki za:

- bilety 200 zł
- usługę noclegową 300 zł.

Przykład 3

Podróż służbowa na targi z Kielc do Sopotu samochodem osobowym, stanowiącym środek trwały, używanym wyłącznie na potrzeby działalności gospodarczej:

- *data rozpoczęcia podróży - 25.07 br. godz. 8.30*
- *data zakończenia podróży - 28.07 br. godz. 20.00.*

Liczba dni i godzin przebywania w podróży służbowej: 3 dni 11 godzin i 30 minut.

Wysokość przysługujących diet: 180 zł (45 zł x 4).

W trakcie podróży przedsiębiorca poniósł wydatki związane z noclegiem a także wydatki na paliwo, przejazd autostradą i korzystanie z parkingu, które odniósł w koszty podatkowe w pełnej wysokości.

Przykład 4

Przedsiębiorca odbył podróż służbową samochodem do innego miasta, w celu spotkania z kontrahentem. Podróż rozpoczęła się o godz. 9.00 i zakończyła o godz. 16.00 tego samego dnia.

Podróż trwała mniej niż 8 godzin, zatem podatnikowi nie przysługuje dieta. Do kosztów może jednak odnieść inne wydatki związane z wyjazdem, np. paliwo, parking lub opłaty za autostradę.